

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Sollicitudo Episcopi in morum corruptelis eripiendis. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

Studebunt in primis ei opem afferre tum oratione, publicisque supplicationibus, tum etiam eleemosynarum, prout vnusquisque poterit, largitionibus.

Omnem aliam præterea rationem quisque diligentissime exquirat, qua fratris Episcopi, eiusque etiam populi periculo, & difficultatibus, cum eo coniunctis, opportunè, ac benigne succurratur.

3 Id omne pietatis officium Metropolitanus longè flagrantiori studio præstabit, ut eius exemplo, ac documento ceteri Prouincialis inflammentur ad rei pię inuitationem.

Sollicitudo Episcopi in morum corruptelis eripiendis. Cap. VII.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopi, quæ sollicitudo in morum corruptelis eripiendis.
- 2 In officijs pietatis ad vsum reuocandis.
- 3 Vitæ Episcopalis conformatio.
- 4 Familiæ Episcopalis disciplina sanctior.
- 5 Fori Episcopalis recognitio.
- 6 Inuestigatio Clericalis disciplina.
- 7 Synodi Diæcesana celebratio.
- 8 Vicariorum foraneorum euocatio.
- 9 Confessariorum, & Concionatorum congregatio.
- 10 Cleri, & Parochorum conuocatio.
- Monasteriorum virorum
- 11 & Monialium } reformatio.
- Locorum piorum }
- 12 Confratrarum.
- 13 Ciuitatis, & populi vniuersi morum conformatio.

- 1 Piscopus præterea, cuius Diæcesis in periculo pe-
stis versatur, tunc in primis accuratè inuestiget, quæ potissimum corruptelæ, quæ publica peccata sint, & quæ scelera, flagitiaue, quibus Deus maximè offendatur, eiusque ira concitetur. Hęc igitur cum funditus cõuellere studeat, tam verò ea, quæcumq; sint diuino cultui repugnantia.
- 2 Ac rursus, omnia pietatis officia in vsum vt diligentissime reuocentur, sedulo curabit.

San-

3 Sanctioris disciplinæ initium à se faciet, perinde ac si peccatis suis potissimum pestilentie, qua populus affligitur, causam dedisset; proinde in eo attentè figet oculos, vt accuratè perspiciat, quid à se velit Deus, quid iubeat, quid prohibeat.

Ad normam voluntatis diuinæ omnia sua consilia, omnes cogitationes, omnia opera, & verba, omnes deniq; vitæ suæ rationes cõformabit: & officij sui pastoralis momenta diuini iudicij legibus perpendet.

Et sua, & populi peccata pijs, & crebris gemitibus deplorabit.

Affidua prece, summaque sanctissimæ orationibus contentione, diuini luminis illustrationem sibi deposcet, vt omnia videre, omnibus cõsulere, esse pro omnibus vehementer sollicitus; & omnia denique quæ ad populi sui curam rectissimam pertinent, circumspicere, & mentis oculos collustrare, necessario tempore possit, supplex perpetuò Deum orabit, vt disiectis peccatorum nubibus, pluuiam, & rorem diuinæ suæ misericordiæ effundat in populum suæ curæ commissum.

4 Cùm igitur vitæ suæ rationes diligenter examinabit, cunctaque videbit, quæ à se præstari oportet, vt nõ modo in graui culpa; sed in nulla quidem, vel minima offensa sit apud Deum; tùm familiæ instituta, mores, omnem denique disciplinam recognoscet; & omnia non tantum vniuersè, sed speciatim, sigillatimque diligentissimè perlustrabit.

Tantumque quò ad eius fieri humanitus poterit, aberit, vt quicquàm offensionis, culpæ in illo quoquàm residere patiatur, vt statuat potius, quali nexu disciplinæ sanctissimæ deuincire omnem familiam, ac domum Episcopalem, quæ, tamquam officina Christianarum virtutum, cæteris expolita esse debet ad imitationem.

5 Fori præterea sui Ecclesiastici rationem, atque vsum omnem explorabit, hocque attentius, ac diligentius, quò grauiores Dei offensiones, & iniquè factis iniquisque iudicijs existerent solent.

6 Peruelligabit etiam, ac dispiciet attentissimè Ecclesiæ suæ Cathedralis, & Cleri illius disciplinam; in qua, si quid vel vniuersè, vel speciatim offendi animaduertit, studiosissimè emendabit, & corriget; cùm præsertim inde documenta omnis optime institutionis, & normæ sumi conueniat.

7 Vt verò reliquis omnibus, in quibus aliqua offensio subesse possit, prospiciat, & consulari, Synodum Diocesanam, si expedire censerit, diligentissimè habebit, in qua præcauebit, quæ opportuna, quæ necessaria, quæque salutaria maximè erunt, pro temporis ratione.

8 At si minùs Synodum coget, saltem Vicarios foraneos ob eam ipsam causam euocabit, vt non in vrbe solum, sed in omni Diocesis parte, etiam diligenter, depulsis morum erroribus, profligatis publicis offensionibus, euulsisque malefactorum seminibus omnis uitæ emendatio,

tio,

rio, & disciplinæ Christiano nomine dignè instauratio, atque adedò institutio, procuretur.

9 Hoc idem, quò in omnes partes rectè, sanctèque agendi studium vehementius excitetur, cum Sacerdotibus confessorijs, & concionatoribus ager quam diligentissimè.

10 Reliquum etiam Ciuitatis Clerum secularem, & Parochos potissimum sepius conuocabit; quos omnes cum ad uitæ innocentiam, tum ad uirtutes, quæ in Sacerdotali, Clericali que ordine elucere debent, eorumque officia, usque adedò excitabit, ut salutaris inde fructus in populum deriuetur.

11 Praefectos item monasteriorum cuiusuis ordinis, quæ in ciuitate sunt, ad se aliquando accerset; quibus cum omni cohortatione, sanctisq; admonitionibus, & ijs quidem frequentibus, ubi opus erit, ager, ut in omni monasterio, tum virorum, tum etiam feminarum, si quæ illorum curæ commissæ sunt, sanctè, religiosèque uiuatur, quemadmodum ex suscepti ordinis instituto ab ijs fieri oportet, qui in religionem se Deo dicarunt. Monialium uero, quarum curam gerit, reformationis rationem omnem suscipiet, & exequetur: quò sanctius illæ religionis officijs deditæ, calamitati publicæ, & uitæ meritis, & oratione, precationibusque succurrant.

12 Itidem agere non desistet cum praefectis, curatoribus, ministris uè locorum piorum, & cum cæteris item piarum confratrarum, scholarum uè hominibus.

13 Nec uerò peccata, & offensiones publicas dissimulabit, si quis in eo, qui ciuitati præest, in magistratibus, in decurionibusque inesse perspexerit: sed annuntiabit eis errata, in quibus offendunt. Nihilque ad salutem publicam potius esse ostendet, quam ab illis in primis pietatis Christianæ opera uicè coli, quàmque iustitiæ munus, & officium depulso omnis cupiditatis dominatu, rectissimè, atque æquissimè omnibus administrari.

Omni etiam officij genere cum eisdem ager, atque hoc sedulo instabit, & urgebit, ut publica auctoritate, publicoque decreto, si modo res eiusmodi est, de qua per illos decerni liceat, tollantur, & radicitus extirpentur, quæcumque sunt, ob quæ Deus palàm præsertim ac publice offendatur.

De populi denique uniuersi disciplina conformanda, & peccatis tollendis, ad quæ procliuius, frequentius uè prolabitur, omnem rationem etiam cum Sacerdotibus inibit, totus in ea cura defixus, ut à Dei offensionibus ad uirtutum Christianarum officia illum planè reuocet.

Immò uerò hoc etiam ualde studebit, ut uoluptariæ omnes actiones, in quibus vulgi multitudo aliquando uersatur, inani opinione, cum

cum putet, pestilentiam mundanis lætitijs facilius caueri, omnino abij-
ciantur, quales sunt saltationes, profana cantiones, commestationes,
crapulae, & cætera eius generis: quibus plerumque multa peccata con-
iuncta sunt.

Populum quoque inducere procurabit, & ad constituendum pro-
fusis sumptibus modum, & ad inueteretas malas consuetudines dete-
standas, atque planè abijciendas.

Id omne non solum cum populo Ciuitaris; sed etiam cum Diocæ-
sano paterna sollicitudine aget.

Accerset præterea ad se omnes præfectos vniuscuiusque collegij,
etiam artificum; quorum operam, & diligentiam adhibebit ad rescin-
dendos prauos vsus, si qui in eorum collegijs, aut artificijs sunt, vnde
aliqua Dei offensus existat.

Patribus familias illud magnoperè suadebit, vt aleatorij ludi, impre-
cationes, blasphemiae, verba impura, & turpia, impudicæ choreæ, salta-
tiones, pompæ, luxus, profusa conuiuia, & cætera, quæ ab intemperan-
tia manant, procul ab omni domo arceantur.

Omnes verò, & vrbes, & Diocæsis partes cum ipse accurrendo in-
uifet; tum alios probatos viros Ecclesiasticos obeam causam nomine
suo mittet: & verò quæ opportuna sunt, curabit, atque adeò exequetur,
vt nulla ex parte optimi parentis, vigilantisque pastoris cura, stu-
dium, vel ministerium desideretur.

Singulorum crimina diligentius inuestigabit, quæ præsertim cum
diuturniora sint, ad iræ diuinæ concitationem plus roboris habent, ut
adulteria, concubinitus, vsura, nefarij contractus, bonorum Ecclesia-
sticorum vsurpationes, res malè partæ, & alia eiusdem generis, quibus
præsens, salutareque remedium accommodabit.

Quamobrem vnumquemque, quasi somno obliuionis in peccatis
dormientem excitabit, ut opus erit, ad pœnitentiã, ad lachrymas, & fla-
gitiorum detestationem, depulsionemque ut re ipsa præstet, quæ cum
disciplinæ Christianæ rationibus, & studijs conueniunt.

Pacem, & concordiam inter dissidentes reconciliabit.

Lites componere, controuersias dirimere, cuncta cuiusvis generis
discidia tollere, similitatem, & odia restinguere, factionum senuna con-
uellere studebit.

Quæ malè parta sunt, malèque ablata restitui curabit.

Omnes denique pastorales officij, atque auctoritatis nervos eò in-
tendet, vt & offensis publicis sublatis, & disciplinæ Christianæ sanctio-
ribus institutis, & omni rectè agendi studio, omnique Christianarum
virtutum vsu, & exercitatione ab uniuerso Clero, populoque implore-
tur, atque exoretur misericordia Dei.

Cura